

Szerkesztőség:

Kaálny-utca 1. sz., földszint.

Bérmentelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Petőfő-utca 1. sz. (Ungerleider Albert könyvnyomdájában.)

Hirdetések díjszabás szerint. Egyes szám 5 kr., ünnep- és vasárnapotáni szám 8 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben hához hordva.

Egész évre	12 frt
Fél évre	6 frt
Negyedévre	3 frt
Egy hóra	1 frt

Videkre postán küldve:

Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre	3 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Számlákat nem adunk.

A hadsereg a parlamentben.

Arad, április 27.

Közhadserégről levén szó, a szélsőbal felült kedvenc veszőparipájára s szánandó kiindulások közepette rángatta a tartalékosok behívásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásának keretébe a közhadserég sorsát.

Mosolyogni lehet az indok nélküli felhevülésen, mely oly eljárásra tüzelte a szélsőbaloldaliakat, mint nagyon rég idő óta nem. Emlékeztet modoruk arra a régi időre, midőn még nem geráltak magukat. mint komoly s nagy parlamenti párt.

A tartalékosok időleges behívása a kényszerűség folyamata. Az ezzel járó áldozatok tényleg a kormány maga hangsúlyozta. De katonai rendszabályok megalkotásánál, ha pénz s véráldozatba kerülnek is, visszarettenni nem lehet s nem szabad akkor, midőn határainkon a népek milliói állanak szuronyban s midőn valószínű hatalom óriási áldozatot hoz katonai hatalmának gyarapítására s fejlesztésére.

Egyáltalán nem lehet kényszerítő körülmények elől kitérni, bármily hálás és olcsó themát szolgáltasson is az ellenzéknek. Az ellenzék ép úgy, mint egyáltalán a haza minden értelmes polgára nagyon is jól tudja, hogy oly politikai események előtt állunk avagy állhatunk, melyek nemzetek létkérdéseivel kapcsolatosak s mely események főszereplői talán éppen mi leszünk.

Vajon mit szólna az ellenzék, ha mindazon tényezők felhasználását meg nem kísérnének kormányunk, melyek államunk sulyán és tekintélyének alapjai s melyek képessé teszik monarchiankat annak idején a Brennus-kardot mérlégre vetni? Bizonyára inszenzálna hivatkozással a »parlament illenre« — az országgyűlés csütörtöki tárgyalásán előidézett botrányoknál nagyobbakat is.

A szélső bal pedig úgy igyekezett feladatának magaslatára jutni, hogy csinált egy kis parlamenti botrányt, melylyel sikerült a komoly tárgyról a közügyeket elvonni és szolgálatot a külföldnek némi látványosságát egy katonai javaslat tárgyalásánál, melyet az ország

határain tul is érdekel s figyelemmel olvasnak s bírálnak.

A szélsőbal azt hiszi, hogy a közös hadserég támadása még ma is hálás téma a haza polgárai előtt. S ezért ránczígják hajánál fogva az ily támadásra való alkalmát. Ez valóban struccpolitika, mert a szélsőbal is nagyon jól tudja, hogy a közös hadserég iránti bizalom a válságos pillanatokra való tekintettel majdnem általános s nagyon inoportunus az unalomig ismert támadásokat felidézni.

Nem vitatjuk el az ellenzék jogát a maga érveit, kifogásait s bírálatát minden alkalommal hangsúlyozni, ez különben kötelessége is, de vannak oly esetek, midőn állami érdek csendes és óvatos vagy mondjuk bizonyos irányban fátolyozott eljárást kíván, nem pedig kiállani a piacra s a villanyosság, a gőz korszakában elmondani időnek előtte, mit s hogyan szándékoznak tenni katonai erőnk fejlesztése érdekében. Főleg a mai időben, midőn a külpolitikai viszonyok érzékenysége ismeretes, fordulnak oly esetek elő, hol is az állami raison dobrautést kerülni akar.

Mindezzel — úgy látszik — szélső ellenzékünk nem törődik, csak hogy themát találjon, melylyel a közvéleményt maga felé terelje. A parlament csütörtöki tárgyalásán ezt ugyan egy pillanatra elérhette, de sikert czélzó szándéka — nomen et omen — csütörtökön csütörtököt mondott.

Az incidenset mindenestre sajnálni lehet, bár a miniszterelnöknek vagy a honvédelmi miniszternek a legkevésbé sem ártott, sőt mindeközben alkalmat adott oly nyilatkozatok megtételére, melyek a kívánt hatást mindenhol megteendik. S jellemző a szélső ellenzék nézve az, hogy mily vehemens módon igyekezett a minisztert szólásra bírni, hogy támadásának könnyű szere legyen, holott eddig évek panaszosa az volt, hogy a miniszteri felszólalási jog gyakori használata miatt szóhoz sem juthat, most meg az ellenkező a baja.

Boldog ellenzék, hol egyéb dolga sincs, mint ilyenekkel törődni.

A szélsőbal és a parlamenti illem.

Mint tévirataink jelezték, a képviselőház csütörtöki ülésén kezdte meg a tárgyalását a tartalékosok és a póttartalékosok behívásáról szóló törvényjavaslatnak.

Ez alkalomból Tiszta Kálmán miniszterelnök polemiája az ülés végén, mely a hadsereg iránt oly igaz és helyes nézeteknek adott kifejezést, formában és hangban egyaránt a legjobb ilyenféle enunciaziók közé tartozott, a melyek a házbán elmondattak. Különösen elevenre talált, midőn Tiszta a hadsereg idegenségét emlegető szélsőbal frázisokra kimutatta, hogy az abból folyó következményeket maguk a szélsők sem fogadják szívesen s midőn rántalt, hogy ha komolyan ápolják a külügyi helyzetet illető aggodalmaikat, annál inkább kötelességük lenne a kormány igyekevést, mely erősbíteni akarja a hadsereget, helyeselni.

Az ú és legérdekesebb, vagy legalább leghevesebb s mondhatnók legviharosabb momentum a javaslat miatt, illetve nem a javaslat érdemleges tartalma miatt keletkezett.

A vihart az támasztotta, hogy Fejérváry honvédelmi miniszter nem stett rögtön a csafolat kinttatásában részesíteni az ellenzék két szónokát, hanem meg akarta várni, mig még egynéhány dikozói halomra gyűlt és egyszerre foglalozhatik velük. E ö t v ö s Károly kijelentette, hogy addig mig a miniszter nem beszél, ő eláll a szótól s egymásután álltak a sorompóba, Ugron, Thaly, Helty és Madarász, kövvel, hogy előbb beszéljen a miniszter azután beszélnek ők s az egész szélső baloldal a solo-gorombások mögött chorusban kiáltotta: Halljuk a minisztert! A függetlenségi párt elemében érezte magát s kemvel csinálta a — heoczet. Nem volt semmi ujság különben az egész jelenetben, — csak egyetlenegy: a jelszó. — Madarász József humora találta ezt ki, a mikor a pártszei által előidézett botrányos jelenetre rágotya, hogy ők a parlamenti illem névében követelik, hogy a miniszter beszéljen. Valóban sajátságos eltévelyedés ez az adófizető polgári józan észnek, vagy a »politikai erkölcsöknek sajátságos czinizmusa« az, midőn a parlamenti illem szögére alatt idéz elő egy párt oly jelenetet, mely kicsiny hja, hogy nem — parlamenti bot-

rány. E hecsez nélkül is nagyon furcsán hangzanék, hogy éppen a szélsőbaloldalról »karnak a parlamenti illemben leczkét adni, azon oldalról, amelynek részéről anyujja megszoktak, hogy majdnem minden tárgyat, majdnem minden javaslatot nem csak hogy nem tárgyalog s szempontból, nem csak pártérdekből, hanem egyenesen és kizárólag a személyeskedés álláspontjáról bírálnak és tamadnak.

MEGYEI KÖZÜGYEK.

— Aradmegye az 1888-é I. negyedében.

(Alispáni jelentés.) (Vége.)

Zsigmondháza az Kékes cinevezésű község részt március hó 13-án előnt, miért is onnan a lakosságot kiköltöztetni kellett; másnap, vagyis március 14-én újabb veszélylyel fenyegetett, az által, hogy az arad-temesvári vasuti hídnál képződött jégtorlasz miatt a viz Mikalaka fölött megtorlódván, a lakosságot már itt is költöztetni kellett. Szószere a község körgátja fenntartható volt addig, mig végre s jég-torlasz keresztesül a viz utat tört magának és az által Mikalaka a végpusztulástól megmenekült. A viz azonban a tal parton lépett ki medréből és a magával huzalt jég ereje által az arad-zsigmondházi első ártéri hidat elsodorta és Zsigmondháza község belterületét is teljesen elönté. E község a kiöntött Árvíz és különösen a viz színén uszó jégtáblák ereje által nagy károkat szenvedett és az épületek rongálásán, több ház összeomlásán kívül a készütellett falalt lakosság ingóságaiiban is nagy kár okoztatott. Minek következtében a különben inség elháritása végett rögtön segélyeszeröl gondoskodni és meggyezerte is, konyorodomány gyújtást indította. A község vízkárosultjai havára Ö ösaszári és apostoli királyi Felségét rögtön 200 frnyul segélyt folyosított és e mellett a vármegye szegény alapjából szintén 50 frt segély nyujtatott.

Baj volt még a Maroson Pécskánál, hol hasonló képen jégtorlások követeztében az ár március hó 15 én M-Pécska alsó részénél a véggátat áthugta és a község ezen részét mintegy 200 házall elönté. A baj azonban szerencsére nem sokáig tartott, mert a jégtorlasz megindulása folytán a további kiöntés csakhamar megszűnt. Ugyan e községnél az ö-pécskai legülöknel a gát megszakadt és a határ jelentékeny részét elönté.

A Körös folyóknál a védgátak, megyének egész területen erősen állatak s bár a Fehér-Körös vizállása 552, a Fekete-Kö-

rös pedig 723 cenziméter magasságra emelkedett a 0 fölélt, a gátat sehol sem lépte át és sehol át nem szakítá; mindazonáltal a közérő kirendelésének szüksége a fenyegető magas vizállással szemben beállott, s hogy a vezély be nem követezett, a Körös szabályozó társulat, valamint a közigazgatási tisztviselők és községi előjárók eberése és a fenyegetett községek lakói sorény munkásságának köszönhető, kik a védgátak megerősítésében és folytonos örkdésében lazas tevékenységgel ideje korán működtek.

Az ármeder ellenében ez szerint községek megvédeve maradtak, de nem voltak mentre a töltések mögött keletkezett eső és hóvizektől, továbbá a pataktóktól, melyek a Körös folyók magas vizállása folytán abba le nem folytattak.

Szöllőstön a Csigr, Vadászon a Leveles, Bél-Zerinden a Szakos s Miskén a Töz patk kiöntése nagy területeket elborított, sőt utóbbi helyen a községi területet sem kímélte meg; de mindezeknél nagyobb volt azon baj, mely Erdőhely és Nadaból kezdve Nagy-Pél, Gyula Varsándig a Fehér-Körös bal partján keletkezett. A felsőbb vidékek eső és hóvizek ugyanis a Körös folyó magas vizállása miatt abba le nem folytathán, Erdőhely és Nadaból formális árvízöz tömörültek s a községek egész külhatárát elborította tovább folytak Befegy. Otlakán a vízekt meg a kiöntött Befegy-ér is gyarapíta, s ennek következtében a Csahos-éri csatorna jobb parti védgátja s Nagy-Pél község körgátja fölélt oly nagy mérvű vizközég torlódott fel, mely egyrészeröl az elöntött külhatárok vetéseit megemmisíté, másrészeröl pedig Nagy-Pél község belterületét is veszélyesen fenyegeté. Hozzájárult ehez, hogy a folyó alsó szakaszán Békésvármegye területén történt gátzakadások következtében a kormány ezen megakadt vizeknek az ármederbe való lebocsátását mindaddig meg nem engedte, mig a Fehér-Körös vizállása ott is a természetes mederbe vissza szállt. Így történt, hogy a Nagy-Pél fölött megakadt vizeknek leeresztése végett a Csahos-éri csatorna balparti védgát átvágását csak március 19-én a jobb partit pedig csak 24-én engedlhettem meg s március 31-én ezekhez a balparton egy második átvágást is engedélyeztem. Ezek segélyvel az eltértült vizek az ármederbe folyának le.

Végül van szerencsém még jelteni, hogy az Árvíz szerezésem idejében az ármedelmi munkálatok vezetése fölötti közvetlen meggyözödes végett Kiszendrő és Pécskara személyesen is kirándulván, a járási főszolgabírák és községi előjárók mellett a folyamnépröki és államépítészeti hivatalok a czéla igénybe vett szakközgei s Pécskán egyszersemind az ott állomásozó huszár század tisztjei és legényegye részéről is oly buzgó és sikeres tevékenységet tapasztaltam,

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(Április 28.)

A belga városok.

— Az »Aradi Közlöny« eredeti tárczája.

Minden városnak meg voltak a maga vallásos szövetkezetei, törvényszéke, kereskedelmi, ügyvivőssége, mely a községek érdekeit véde, sőt még meg voltak az ünneprendező is. Különösen a czéhek szigorun felügyeltek mindenik tagjukra. Nemcsak a hadi, hanem a dolgozórúha is szigoruan meg volt határozva. Szemlélt tartottak bizonyos meghatározott időben, hogy az egyes polgárok fegyvere s egyenruhája jó karban van-e. És midőn a törny harangja megszólt, minden polgárnak készen kellett lennie. Mindamellett még sem voltak a város polgárai egyformák. Így a festők, »kik saját kezükkel nyulnak a festékbe s ezért körmük kék«, a rézművelek, »kik katlanakat maguk árújják kiabává a piaczon« s egyáltalában mindazok, kik kicsiben árulnak, nem lehettek a gildnek tagjai. A városok, bármennyi veszélylyel kellett is megküzdéniök, folyton virágoztak s a műveltség középpontjaivá váltak. A flandriai iparosok uralkodóktól meghiva Franciaország, Angolország, Németországban mindenütt kis flandriait teremtettek. A flandri és brabanti városok iparosai mindig új meg új ipar teremtésén fáradoztak s ekkép az iparágak szaporodván, a czéhek is szaporódtak. Brüggeben, mely az egész világ kőziparának élén állott, a XV-ik században nyolczvan czéh volt, Gentben maguknak a takácsoknak 27 czéhük volt.

Különösen nyilvános épületeik beszélnek legfényesebben a régi dicsőségéről. Az akkoriban épült legtöbb templom bevezetlen maradt, ellentében a polgári épületek, melyek sokkal nagyobb méretűek s díszesebbek, mind be vannak fejezve. A különböző gildék mindenikének megvolt a maga háza, mely annál szebb volt, minél hitványabb viskóban laktak az egyes tagok. De legtekintélyesebb a városház, melyben a polgárok teljes ambiciójukat helyezték.

mellett s ítéletet mondanak a »nagyok«, azaz nemesek ügyeiben is.

Sőt 1313-ban Lütlich polgárai kimondják, hogy egyetlen nemes sem lehet a város tanács tagja, ha csak nincs bevéve a városi 25 czéh valamelyikébe. Itt még az az inasok is bírtak szavazati joggal, jóllehet jogukat csak felkiáltással gyakorolhatták. Nagy gyűzelem volt ez akkori időben, mikor egy talpalatnyi föld sem volt ár nélkül, midőn minden hatalom csakis felülről a földesurától vagy a császártól származhatott.

Minden városnak meg voltak a maga vallásos szövetkezetei, törvényszéke, kereskedelmi, ügyvivőssége, mely a községek érdekeit véde, sőt még meg voltak az ünneprendező is. Különösen a czéhek szigorun felügyeltek mindenik tagjukra. Nemcsak a hadi, hanem a dolgozórúha is szigoruan meg volt határozva. Szemlélt tartottak bizonyos meghatározott időben, hogy az egyes polgárok fegyvere s egyenruhája jó karban van-e. És midőn a törny harangja megszólt, minden polgárnak készen kellett lennie. Mindamellett még sem voltak a város polgárai egyformák. Így a festők, »kik saját kezükkel nyulnak a festékbe s ezért körmük kék«, a rézművelek, »kik katlanakat maguk árújják kiabává a piaczon« s egyáltalában mindazok, kik kicsiben árulnak, nem lehettek a gildnek tagjai. A városok, bármennyi veszélylyel kellett is megküzdéniök, folyton virágoztak s a műveltség középpontjaivá váltak. A flandriai iparosok uralkodóktól meghiva Franciaország, Angolország, Németországban mindenütt kis flandriait teremtettek. A flandri és brabanti városok iparosai mindig új meg új ipar teremtésén fáradoztak s ekkép az iparágak szaporodván, a czéhek is szaporódtak. Brüggeben, mely az egész világ kőziparának élén állott, a XV-ik században nyolczvan czéh volt, Gentben maguknak a takácsoknak 27 czéhük volt.

Különösen nyilvános épületeik beszélnek legfényesebben a régi dicsőségéről. Az akkoriban épült legtöbb templom bevezetlen maradt, ellentében a polgári épületek, melyek sokkal nagyobb méretűek s díszesebbek, mind be vannak fejezve. A különböző gildék mindenikének megvolt a maga háza, mely annál szebb volt, minél hitványabb viskóban laktak az egyes tagok. De legtekintélyesebb a városház, melyben a polgárok teljes ambiciójukat helyezték.

Mindenik város becsületbeli kötelességének tartotta, hogy a város házat egészen sajátosságos styll szerint alkossa. Így Löwen városába kiténik a rajta levő drága ötvös munkák miatt, a brüsseli imponáló hatalmas tornyával, mások ismét festői díszítőmunkák vagy nemes egyszerűségükkel vonzanak. Még az erkély is, melyről előjárók beszélnek szoktak a néphez, a legszégyenebb és legvalótosabb formákban fordul elő.

Az örtonyos (beffroi) tanuskodik a város függetlenségéről. Gentben ez külön áll, Brüggeben az árucarnok fölé emelve, Brüsszelben a városához van kapcsolva. A benne levő sekrestye zárja magában a város kiváltságos levélt, itt szóltat meg a harang, midőn gyűzelem ütök, vagy midőn a közös veszély elháritására össze kellett gyűlniök.

E műemeleket környező tér volt a színhely minden népművész. Itt esküdtek meg, itt osztották ki a díjakat a jó nyilvölköknek, az énekesek és költőknek, mert nekik is voltak költői ünnepeik, mint régen a görög városoknak.

Csakhogy éppen jólétt volt oka bukásuknak. A legnagyobb veszély szövetkezésre bírtá őket, de a tartós béke vilszálly szült köztőlük. Brügge és Gent mindig készen voltak, hogy árthassanak egymásnak. 1379-ben a gentiek elrontották azt a hajózható csatornát, melyet a brüggeiek nagy fáradsággal s óriás költséggel készítették. A czéhek szabalya szerint minden polgárnak, ki más városba ment, jól fel kellett fegyverkeznie, hogy városba becsületért helyt tudjon állani; a ki ez óvatosságot elmulasztotta, bírságot fizetett. Még a gyermekek is alkottak ellenséges csapatokat. Brügge utcáin egy gyermekesetepaté alkalmával öt gyermek maradt halva a követezen. Így ik czéhnek a másik ügyébe elegyedni nem volt szabad, Tournayban meg volt a vajhordók, szénhordók, gyártott keimákat árulóok czéhe s jaj volt annak, ki oly tárgyat vitt, mely nem tartozott az ő szakához. Még a század elején is megvolt Brüggeben a Kraanenkinders (csapoló gyermekek) czéhe, kiknek egyedül volt joguk a hordókat megcsapolni s ünnepnapokon még hagyományos egyenruhájukat is felöltötték.

A burgundi herczegek hasznukra fordították a városok torzszakadását s urakká tették magukat. Ezután a városok iparu udvaruk fényét emelte, s ezzel megkezdődött a hanyatlás. Az uralkodók semmit

sem mulasztottak el, hogy büszkeségüket megalázzák. 1468-ban Lütlich csaknem egészen leromboltatt és 40.000 ember léöltett. A város háza a municipális szabadság emléke pedig leromboltatt, a megelőzött évben Bátor Károly elrabolta a gentiek zászlót s mint diadaljeleket saját városai templomaiban tűzte ki. V-ik Károly, ki maga is genti volt, a legerélyesebb polgárokat felakasztatta, száműzette s tornyokból levette Roland nevű harangját. szabadság leveleiket Brüssel egyik tornyába zártatta, honnan csak akkor kerültek elő, mikor XIV. Lajos bombái a tornyot lerombolták.

A rombolást befejezte a reformáció idején Alba herczeg, ki Van Straten antwerpi polgármestert, ki a művészi ünnepeleknek kitünő rendezője volt, verpadon lefejeztette. Ezzel az ipar hanyatlani kezdett, a polgárok elszegényedtek, a városok elnéptelenedtek, a virágzó mezőket a bar ján verte fel, és az előbb pezsgő élet csend és pusztaság váltotta fel.

Ez egykori nagyságra emlékeztetnek még egyes városokban a maig is fennálló vallásos procceszziók, színelőadások, tánczok, bucsuk; a vallásos és katonai jelmelet egyéb mulatságok stb. A francia flamand városok még mai nap is megtartják a cavalcade-okat, melyeken a történelmi jelenetek képletesen adják elő a városok történetét.

Laokon.

Egy veszélyes titok.

(Angol regény két kötetében.)

— »Aradi Közlöny« számára fordította: —

(8. fejelet.)

Denise.

I. KÖTET.

HARMADIK FEJEZET.

A két apa.

— Önzés az, hogy lányom nem akarom elveszíteni — folytatá Hope mormolva — tőle elválni... ezt nem tehetem, nem tehetem!

— Bizonyára nem, ki kívánja azt? — mondá Bartley — sohaem fogja szemei elől elveszíteni; semhogy betegeskedjék és lassanként elpusztulni lássa, a helyét a gyermek kényelmében fog uszni, úgy fogják ápólni és kiszolgálni, mint egy királykisasszonyt és én tanuja lesz, hogy a kisike napról-napra egészségesebb, gazdagabb és boldogabb lesz.

— Egészegebb, gazdagabb, boldogabb! — ismétlé a szegény apa.

— Igen, egészségecsobb, gazdagabb, boldogabb! — ismétlé Bartley és e szavak rendkívül izgató, mely bonyolmást tetek a habozó Hope-ra. Ezek a megindító okok valósággal lettek a lábáról a szegényt és feltételeket kezdett szabni, a mibe Bartley szó nélkül beleegyezett.

— De mihiyt ön nem fog a gyermekkel jól bánni, akkor vége mindennek és vissza veszem azt, a mi az enyém — gyermekemet.

— Megegyezettünk. De hogy is gondol ön igyemre? Mikor bánt egy férfi egy gyermeket? Ilyesmire csak aszony képes. Majd imadja, majd agyonveri gyermekét. Áltán különben is nekem az ön leánya, adata meg az isten, jótívtem fog lenni és csak attól tartok, jobban fogom szeretni, mint a hogy szabad lesz, mert hiszem ő az oné. Nöiküle az ön hazam a szerencsétlenség bus tanúja lenne és higyjen nekem, hogy ha valaha valamit szememre hanyt, az oszakis túlságos szeretetem lehet. Itt a kezem rá.

Hope már rá volt szedve; elfoga óta fejlejo nyujtott kezet és ezzel meg volt kötés és nem lehetett visszalépni.

Bartley mindjárt meg is mondta, hogy a válas könnyesbágeort az első időben Hope is nála fog lakni.

— Mäskülöben — tév hozzá — es órától kezdve ön nem az én segédem, sem pedig szletvezetőm, hanem az ön özgärtáram és ön meg is szabhatja mindjárt feltételeit.

— Köszönöm, — mondá Hope sóhajtva.

— Most szonban, kérem, ne vesztük az időt. Hozza ide gyorsan a kisóket, amit a segédek távol vannak. En elintézek mind az apólónóval és minden akadályt elháritok. Varjon csak! itt van öt font bankjegyben. Vegyen magának egy új öltözet ruhát, és a kisókének ételt, de ha csak lehet, egy félóra múlva legyenek már itt.

hogy e felől teljes elismeréssel emlékezhetem meg.

XIV. Zarándok részvétellel tartozom jelenteni, hogy Speech István főpéntári ellenőr folyó hó 3-án elhunyt.

E halálát követően a pénztárban szabályozott pénztárvizsgálatot végeztem meg, és a hűségny tárgyat képező hiányt nem találtam.

Az ellenőri állás betöltése e mai közgyűlés napirendjére tűzvetem ki, addig is az ellenőri teendők ellátásával a méltóság a főispán úr által, Krivan János gyámipénztárnok bízott meg.

XV. Végül megértem öhajtom, hogy a magyar királyi belügyminiszter úr ó nagy méltóságának 83768. 87. IV. b. számú intézkedéssel nagy közpénztárral önálló közpénztárral alkalmatlan engedélyezett Kertáker megalkotásán, előjárására az 1886. XXIII. törvények szabványai szem előtt tartása mellett megválasztott és a közpénztár, mint ilyen működését megkezdette.

Aradon, 1888. évi április hó 21-én.
Ormós Péter,
alispán.

Tanügy.

Almás-Kamarás, április 26.

(Az évi iskolai vizsgálat ünnepélyes berekesztése)

Városok jellegű iskoláikat a tanév vége felé ünnepélyesen berekeszték; nálunk a vizsga eredménye mivel sem állott hátrább a városi eredményénél, s a berekesztés semmi tekintetben sem hagyott fenn kívánni valót.

Az ünnepélyességről a következőket írhatjuk:

Erdemes jegyzünk, iskolaszéktünk elnöke, ezen iskola regenáskora, a nagy számmal ösztöndíjjal közönség és valamennyi osztály novendikei előtt szép szavakban emelte ki az igazi érdem jutalmát, buzdította a növendékeket a közelettel mondva a tanítóknak buzgósságukért.

Ezután a jutalmakat osztotta ki, és pedig:

Bösz István kitűnő tanítónk vezetése alatt álló VI. osztályban Hehn Anna, Klemm Erzsébet és Neumann Bélának 1—1 ezüstírtót, az V. osztályban Klemm Menyhért, Nagy András 50—50 krt., Klemm György egy ezüstírtót, a IV. osztályban Strifler Teréz és Brandt Anna 1—1 ezüstírtót, Strifler György és Nagy Sebestény 50—50 krt., a III. osztályban Durst Erzsébet egy ezüstírtót, Dittmann Antal, Klemm György és Maler György 50—50 krt.

Neumann Béla tanító úrnál kiosztott: a II. osztályban Metz Ferencz, Wittman Teréz, Niedermayer József és Haack Anna 50—50 krt., az I. osztályban Brandt Adám 50 krt. kaptak.

Ezen pénzbeli adományokon kívül kiosztott több száz írka, palavessző, tolltartó, és egyéb tanszer.*

A kiosztás után Bösz István tanító meghatározott szavakban köszöntö meg az iskolaszéki elnök úrnak feladott üdvözlését, a minnek a felmutatott szép sikert véli köszönhetni, s kívánja, hogy e haza minden iskolájának legyen oly önfejlődő iskolaszéki elnöke és akkor tanügyünk napja ragyogni fog a nép és hazánk jövőjéért.

A nagy számu halgatóság élve az iskolaszéki elnököt és a tanítókat, örömmel és megelégedéssel távozott e valóban szép ünnepélyről.

R. I.

* Ezen pénzbeli és egyéb kiosztott jutalmak magánadakozás útján gyűlték be.

Szerint tessék el és folyton siránkozva emlegette a mégis fennmaradt kételyeit.

Bartley végig hallgatta az asszony mesét és a mikor megértte, hogy a mig az ő házában marad és a titkot megtartja évenként száz fontot kap, az asszony engedett és abban a perczen, ő lett a harmadik és nem kevésbé megbízható szövetségese.

Es hogy olvasni még e perczben tisztában legyenek e érdemes asszonyi személy-lével, megmondjuk, hogy nagyon hűségesen megtartotta a titkát és a kis Hope Grace-t rövid idő múlva éppen úgy szerette, mint azelőtt Bartley Martyt.

Az már elmondtuk, hogy Clifford ezredes beszédét Monkont hallotta, de az az első perczben semmi különös benyomást nem tett rá. Midőn azonban a Bartley szavai után a Hope feleséget meghalotta lehelyéből, az már nagyot nyitott szemében, a hogy főnök kének e teret az ezredes előbbi szavaival összeegyeztetni kezdte, tisztában volt azzal, hogy minő messzire ágazódik el az egész ügy. S e perczelő kezdve a Bartley néhez titka hasonlított egy új fealkotmányhoz, melybe szu fészkelte magát. Titkos ellenség ismerté meg terét.

Monkont már természeténél fogva is egy ravasz intrikus volt, szókésőbb gazembert. Így ebben a pillanatban elhatározta, hogy e félfeledezőből hasznót fog húzni. Elhagyta a kis komptoir, visszatért íróasztalához és mély gondolatokba merült.

Még nem tudta, hogy mit fog tenni. Két gaztérv kóválygott fejében s ő nem bírt meg választani. Az első szerint akarta vonni Bartleyt, hogy hallgatásáért megköszönje, a másik szerint pedig szerette volna Clifford ezredest felkeresni, hogy annak eladja Bartley családjá titkát. Azonban egy különös körülmény folytán mégis jobbnak tetszett előtte, hogy Clifford ezredest keresse fel és mindlét Monkont e felte tőprekedik, mi lehetne olvasóinkat titkába beavatni.

E ravasz embernek sikerült azonnal a fiatal Cliffort — kit itt Boltonnak neveztek, — bizalmát megnyerni és a legbizalmasabb kiszámítással csapdába juttatni őt. Egy fiatal és nagyon szép nővel ismertette meg egy magas karosú szép nővel, kinek sültet haja, tojásdad arca, pompás fekete szem és ugyan olyan szemöldökei voltak, kiföldies beszédmodora és bájos mozdulatú ajkakkal.

(Folyt. köv.)

Külföld.

Boulogne mellett és ellen. A „Republique Française” szerint Aumale herceg felszólította a párisi gróft, hogy erélyes harozt inditsan Boulogne ellen. A pártvezérek tanácskozásán azonban ellenkező vélemény jutott túlsúlyra. Mig Cassagnac lapja, az „Autorité”, helyesli a párisi gróf magatartását, addig a „Figaro” továbbra is inti a konzervativet, hogy ne kövessék a forradalmár Boulognet. A „Lanterne” százezer frankot hajlandó adni a párisi szégyenek javára, ha a párisi képviselők elfogadják a Boulogne-pártiak ismertetését, hogy tudniillik az ellentétek eloszlátása végett új választás tartassék.

Házassági aktus képviselőház előtt. Nagy botránny történt szerdán Brüsszelben. Károly király herceg ekkor tartotta esküvőjét Arenberg Ludmilla hercegnővel, az ottani Petit Sablon templomban. A belga törvények szerint a fiataloknak mindenképp előtt a polgármester előtt polgári házasságra kellett lépniük. Ezen az ünnepélyes szertartáson, mely a városházán folyt le, Croy Dülmen Rudolf herceg a vőlegény öz atyja, a ki ismert reaktionarius, nagyon hanyag öltözkében jelent meg, amennyiben frakk helyett egyszerű utcai öltözetet vett fel és esernyőt csapott a hóna alá. A polgármester tekintélyének ez a megvetése felbőszítette a népet, s mikor a fiatal pár a templomban hajtatott, hogy az egyházi szertartás szerint is egybekeljen, a méltatlankodók nagy botránny idéztek elő. Mikor a fiatal pár esküvő után a templomból elhagyta, a nép őrtái egyháziellenes tüntetést rendeztek és „Le a kopaszokkal! Le a klerikaliskokkal!” kiáltással és ocsmánny dalokkal fogadta a nászvendégeket. Ezenkívül a tüntetők, vagy 3000-en sike titó fityulásban és pisszegésben törek ki és a menyasszony anyját ély oly kevésbé kímélték, mint Goosseus érseket, a ki az egyházi szertartást végrehajtotta. A rendfenntartására, mindössze csak 25 ember volt kirendelve, a kik teljesen elveszték a zavargók tömegben. A zavargók itt-ott tettlegességekre is vetemedtek és verekedni kezdtek a nászvendégekkel, a kik fenhangon adták kifejezést megbotránkozásuknak a gyalázatos tüntetéseket felett. Quettremont, a flandriai gróf segéditzsje csak egy rendőrgyőrök közbenjárásával kerülte ki a bánalmazást. Ezután a vendégek a nem mesz-sze levő Arenberg kastélyban gyűltek össze déjeunere. A fiatal pár halászápadt volt a szenedett bánalmazások következtében. A tömeg már akkor nyugtalanokodott, mikor a násznap a templomba vonult, de a tulajdonképeni tüntetés csak akkor tört ki teljes erővel, mikor a szertartás végével a templomból kivonultak. Mihelyt azonban a tüntetők eléggé kifejezést adtak a polgári házasság kicsinylése felett érzett méltatlankodásuknak, szétoszlottak és nem folytatták a garázdalkodást. Egy brüsszeli távirat szerint a képviselőházban interpelláció történt. A kamara ülésén Simonis interpellációt intézett a belügyminiszterhez az iránt, hogy mily intézkedések töltek Croy-Dülmen herceget esküvője alkalmából a templom kijáratánál, mert a tanulók és más emberek inzultáltak és lepiszezték a herceget és menyasszonyát. Szóló ez ügyben vizsgálat megindítást kéri. A belügyminiszter sajnálatát nyilvánítja az eset felett és kijelenti, hogy a vizsgálatot már megindították. Chotek gróf, az osztrák-magyar monarchia-brüsszeli nagykövete ettől kormánya részletes jelentést kívánt, mert az esküvőn Frigyes főhercege is neje szintén jelen voltak.

Legujabb posta.

— **Frigyes császár állapotáról** tegnapi távirataink kiegészítéséül, még a következő április 26-ikáról kelt berlini tudósítást adhatjuk: A császárnak ma megengedték, hogy néhány órát az ágyon kívül töltsön el. A pamlagon fekvő hallgatta meg a halas-géd jelentését s több állományt intézett el. Az orvosok a mai napot különösen kedvezőnek tartják. A császár testi hőmérséklete majdnem a rendes hőfokra sllyedett. Az étvágy jó. A beteg uralkodó ma ehetett először szilárdabb ételt, így apró darabokra vágdalt borjusztelet. Közbe-közbe nagyot horgintott a sörösopohárból. Az ebéd a császárnak kitűnően ízlett. Az uralkodó kedélyállapota igen vidám, a miben nemcsak a tartós javulásnak van nagy része, hanem Viktória királynő jelenlétének is. A királynő ma ismét több ízben megjelent a császárnál, a ki részletesen referáltatott magának arról a benyomásról, a mit a Bismarck herceggel való beszélgetés a királynőre tett.

A relatív javulás folytán tart és az orvosi tanácskozás mai eredménye abban foglalható össze, hogy a bronchialis roham hirtáása, mely a császárt nyolcz nap előtt érte, megszűnt. A beteg ereje láthatólag növekedik. Az orvosok azt vélik, hogy e tulajdonképi baj komplikációi, melyek következtében a beteg utóbbi időben oly sokat szenvedett, mindinkább szűnőben vannak. A „Voss. Ztg.” azt írja, hogy a kanule 7—8 centiméter hosszúsága.

Táviratok.

— **A képviselőházból.** —
Budapest, április 27. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésében a tartalékosok behívására szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalásánál Pongrácz gróf mér-

sélt ellenzéki mellette, Tóth Ernő függetlenségi pedig katonai szempontból ellene szólt. A Pponyi Albert alkotmányjogi szempontból igen károsnak tartja a javaslatot, mindamellert mint ideiglenes intézményt elfogadja feltételelessen, de ha az ellenzéki módosításai a részletes tárgyalásnál elvetétnének, a harmadszori olvasásnál maga és pártja nevében a javaslat ellen szavazand. Pulszky Agost után, ki az ellenzéket támada, Thaly és Gyórfy nyilatkoztak ellene, rtóbbi különösen az egyéves önkéntesek ügyével foglalkozott, kiemelve, hogy a magyarok hátrányban vannak az osztrákokkal szemben, mert a tisztí vizsgát német nyelv nélkül nem tehetik le, végül Fejérvári honvédelmi miniszter választot az ellenzékek kimerítői. A javaslat ezután nagy többséggel a részletes tárgyalás alapjául elfogadtatott.

— **Frigyes császár állapota.** —

Berlin, apr. 27. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) A császár igen jól érzi magát, reggel láztalan volt, este azonban még csekély láz jelentkezett.

„ARADI KÖZLÖNY”

(Megjelen minden nap.)

Előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 ft. — k.
Fél évre	6 „ — „
Negyed évre	3 „ — „
Egy órára	1 „ — „

Vidékre szétküldve:

Egy évre	14 ft. — k.
Fél évre	7 „ — „
Negyed évre	3 „ 50 „
Egy órára	1 „ 20 „

Vidéki t. előfizetőket kérjük, hogy az előfizetési díjakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap pontos expedicióját fenntaradás nélkül teljesíthessük.

„Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

NAPTAR.

Április 28 Sombat. Rom. kath. naptár: Vitályos. Prot. naptár: Vitályos. Görög-ország naptár: (április 16.) Agapía, Ir Nap 6 óra 49 perczkor nap nyugszik 7 óra 7 perczkor.

Április 29. Az aradi polgári jótékony egylet évi közgyűlése, délelőtt 11 órák a város-háza tanácstermében.

Április 30. Aradmegye köztörvényhatósági bizottságának tavasszi évnegyedés közgyűlése délelőtt 9 órák.

Május 6. Az aradi iparos ifjak majális a császári nagyerdőben. Kivonulás reggeli 8 órák.

Május 13. Az aradi asztalosok egyletének majális a nagyerdőben.

„A Kölcsey könyvtár” kedden és szombaton délután 2—8 órák között délelőtt 11—12 óra közt használható.

HIREK.

— **Arad és vidéke.** —

— **A Szászár.** Minthogy utóbbi napokban a Szászár minden részén nagyobbmérvű apadás volt észlelhető és annak felső szakaszán a víz csaknem egészen elfogyott, részben a fokozatos leeresztés, részben a kedvező időjárás folytán, s a v. Imre miniszteri biztos — mint már keddi számunkban is említettük — úgy Arad mint Csanádmegye felső részén az eredeti állapot visszahelyezését, vagyis az ösztös eltemések kinyitását rendelte el. Minután ezen intézkedések már megtétek, most az alsó birtokosok megszabadításán van a sor és a miniszteri biztos — mint Makórol írják — szerdán el is rendelte a fokozatos leeresztést Komló és a gajdosi osárdra közt. A víz néhány nap előtt itt is le fog folyni és a mentesített földek még használhatók lesznek. A belvizek általában mindenütt örvendetesen apadnak; a makói belső nyomáson is megszűnt — a csurgó megnyitása folytán — a vészély teljesen.

— **A csüfőrtök délutáni vihar** Aradon városzerte sok kárt okozott. Nemesak számtalan ablakot tört be a szél, de a külváro-sokban több házának tetejét is levitte. A Vesselőny-utczán Heinrich Sándor aradmegyei takarékpénztári titkár házának pléhfedelet is leszakította a nagy szél. E vihar úgy látszik az egész országban végignyult, Budapestén délután fel 4 órakor dühöngött s úgy ott mint Nagyváradon és Szegeden is jelentékeny károkat okozott. Gyorsaságát élénken illusztrálja azon körülmény, hogy alig egy óra alatt ért Budapestre Aradra.

— **A mondorlakai gyilkosság** ügyében lapunk tegnapielotti számában közöltük kiegészítéséül a vizsgálat során kiderített következő részleteket közölhetjük. Kati Paszku, Kati György mondorlakai földműves fia Nedezsk Paszku társával együtt f. hó 28-án kiment a mondorlakai legelőre lovakat legeltetni. Ejjele is kimaradtak és az szabadban egymás mellett lefektették aludni. Katinak a falu legényei közt sok ellensége volt e ezek közül néhányan már rég vártak egy kedvező alkalmat, hogy őt — ki sok galibát csinált köztük, jól elverhessék. Krisztu Petru, Andrács Petru, Duka Paszku és Stefanuc Paszku 23-án este össze-jövé, úgy találták, hogy most itt van a kedvező alkalom Kati Paszku Atalmat-

lanát tenni, mert kina a legelőn védtelenül van, a gazemberek botokkal felgyegetve azonnal el is indultak a legelőre és Nedezsk féltérangatván Kati mellől, úgy a mint ott aludt, elkezdtek verni annyira, hogy koponyáját összeroncsolták. Nedezsk e h a n y l é p é n y i t á v o l b ó l n é z t e e j e l e n e t e t. — Mikor már vérbe fetrengni látták mozdulatlanul Kati, mint valami hősök indultak a eszínkosk vissza a faluba. Nedezsk komája úgy látszik nagyon gyámoltalan, bárgyú és gyáva teremtés lehet, mert szó nélkül nézte, hogy verik agyon társát. Ő ugyan azt valja, hogy mikor álmából felverték, nem is tudta mit csinálnak és nem tudta, hogy olyan komoly a dolog. A csendőrség hallgatva ki legelőszőr Nedezsket, ki elbőbtagadta, mikép felismerte volna a gyilkosokat, később azonban bevallotta, hogy 4 közikrisztu Petrut felismerte, ez elfogalván és kihallgatvatván rávallott eszínkosksaira, s most már mind a négyen a törvényeszk büntetésben várják méltó büntetésüket — Nedezsk a nyomozás eredménye szerint nem látszik bűnösnek.

— **A szeremeséltlenül járt kőművelsége.** Hoffmann Miklós, ki a csüfőrtök délutáni vihar alkalmával a marosparti leányiskola ösdudult faláról lezuhant s a megyei közkórházba gyógykezeltetik, lényegesen jobban van, úgy hogy most már életben maradásában határozottan biznak. A többi munkásoknak — mint már tegnap is említettük — néhány jelentéktelenebb horzsoláson kívül nem történt semmi bajuk.

— **Véres kárdeparbaj.** Temesvárról írják, hogy ott f. hó 25-én a katonai lovardában a Verseczen állomásozó Endrődy csendőrfőhadnagy és a Szegeden állomásozó Angyal csendőrhadnagy között kárdeparbaj volt komoly feltételek mellett. Endrődy a harmadik összeapánál jobb lágycatán sulyos sérülést szenvedett, míg Angyal jobb karján kapott jelentéktelenebb vágást. Endrődy állapota komoly aggodalomra ad okot.

— **Tűzek a megyében.** A tavasz bekövelkezével a tűzveszék ismét megyszerre kezdenek pusztítani. Aradmegye alispánjához utjában következő tüzesetekről érkezett jelentés. Kerülődsön f. hó 10-én leégett egy ház gyújtogatás folytán. A kár 400 forintra rug. — Osz. t. n. n. n. 9-én egy ház, melýnél a kár 200 forint és 12-én egy ház, melýnél a kár 113 forint. Mindkét esetben a tűz keletkezésének oka ismeretlen. — Bokszegen 18-án gyújtogatás folytán leégett egy ház, a kár 120 ft. — Vadász-on 16-án leégett egy istálló, a szenvedett kár 40 ft.

— **Esküvő.** Popper Lipót, a Krausz és Popper szegedi özég beltelja f. hó 19-én vezető oltárhoz az aradi ír. imaházban Reisinger Emma házasságnyt.

— **Halálozás.** Balogh József aradi m. kir. postatisztát — mint részvétel értesülünk — szomorú családi gyászettel értesített neje elhunytával. Temetése ma délután lesz.

— **Magyarosodás.** Dicséretes szándék vezírli a hidegkúti német parasztoikat. Magyarosodni akarnak. Ezt a czéljukat — legalább gyermekeikben — úgy akarják elérni, hogy elmennek Pécákára s ott magyar cselédeknek toborzának. Egyelőre 40 pécskai magyar szolgálégnyt akarnak a faluba vinni s gazdaságaikban alkalmazni.

— **A védhímdióltások a megye területén** is mindenütt megkezdették. Beoltatnak mindazok, kik eddig még nem voltak beoltva.

— **Közszót.** Gellér János igazg. tanító ur a következő, régi és értékes térképekkel kezegyekedett. „Kölcsey Egyesület” könyvtárát gazdagítani: 1. Boehmen, Friedrich Schöml. Wien. 1809. (4 lap.) 2. Der Rheinstrom von Basel bis Coblentz. Péter Joseph Moriz Pedetti Milanensis. Nürnberg 1794. (4 lap.) 3. Allgemeine Charle von dem Russischen Reiche in Europa. Suchtelen und Oppermann, Wien 1812. (9 lap.) 4. Maehren und oest. Schlesien. Christoph von Tassy, Brünn. 1810. Gestochoen von Jos. List in Wien. (4 l.) 5. Mapa chorographica totius Regni Bohemiae. Joh. Wolfgang Wieland. 1726. Michael Krauffer soulspr. (16 lap.) 6. Carte von Polen. Stanislaus Rondeniz. Wien 1810. 4 l. 7. Carte von West-Galizien. Militairisch aufgenommen von 1801. bis 1804. Gestochoen von Kieronimus Benedicti 1808. 12 l. 8. Suevia Universa. Jacques Michal. Soulspr. Mattheus Seutterus 41. 9. Atlas de la france. (departement de Rhone et Loire). Nr. 51. de la Carte de la France (1 lap.) — A térképek mind vázsonra vannak huva s részben tokkal elátva. Addig is, mig a választmány a beores ajándékkért elismerést szavaz, fogadja e helyen a szivas adakozó az egyesület legfőbb közönéte. Arad, 1888. április 27. Dömötör, titkár.

— **Eljegyzés.** Ifj. Vassóczy Ferenc lakerti kőrjegyző eljegyezte Horváth Juliska kisasszonyt, Horváth József aradi tanító kedves és szép leányát.

— **A siketnőmák iskolájának felügyelőségi bizottsága** ma délután 4 órakor fontos ügyben tart ílést a városháza kistermében. A bizottsági tagok figyelmét tehát e helyütt is felhívjuk.

— **A makói rendőrkapitány Ugye.** A belügyminiszter Csereenyés János makói rendőrkapitány ismerteté ügyében követező határozatot hozta: Csanád vármegye közgazg. bizottságának Makón. A vármegye közgazg. bizottság által év február 8-án 165. sz. alatt hozott határozatot, mely szerint Csereenyés János makói rendőrkapitány ellen az ottani pálnakafőzés megszorítása körül elkövetett szabálytalanságok indokából, állásától való felüligzés mellett a fegyelmi eljárás elrendelése iránt, Makó rend. tanács-

város képviselőtestülete által mult évi 853., 354. és 355. számok alatt hozott határozatok feloldása mellett a vármegyei alispán megbízott, hogy a képviselők köelében a rendőrkapitány ellen felhozott panaszoikat elvisszaálat tárgyavá tevén, a tapaszalaktor s netán tett intézkedéseinek eredményéről jelentést tegyen, Makó város felebeszésének visszaállításával való indokai alapján helyben hagyandónak találtam.

— **Szabadkai tamburások játszanak holnap szombat estéül** kedve néhány napig Tóth Jánosnak az „Arany orosián”-hoz címzett vendégüljében. Kezdele mindg estü 8 órák.

Színház.

— április 27.

— **Modesban bucszott el** az este Jászay Mari az aradi közönségtől, melyet öt estén át gyönyörűdöttetett művészetének nagyságával. Azoknak, kik másodsor látuk e szerepben játéka ma még tökéletesebbnek tñnt fel. Mikor a függőnyt felvonták, a színen volt s a közönség perzekig tartó tpsai között kapott egy babrkozszort és egy rózsakból fűzött nagy csokrot. A második felvonás után negyedszer, a harmadik felvonás nagy jelenete után, mikor gyermekeit megtagadják tőle, östöz hívta a közönség a lámpák elé. Egy szép csokrot kapott taposk között Czayuga Emma is (Kreuz), kinek ez utolsó fellépte volt, mert drámai előadás több nem lesz.

— **Pálmái Ilka,** a népszínház kitűnő operette-primadonnája, holnap szombaton kezdü meg három estére terjedő vendégzeplését az aradi színpadon s e három estével be is fejezik a színházban az idei szezon. Pálmái Ilka hozon bravur-szeretpét mutatja be a „Nap és hold”, „Nebánta virág” és a „Szép Helen”-ban. Az érdeklődés rendkívül s előreláthatólag e három estén lesznek a színháznak e szezonban a legzauzófabb házi.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Eötvös Károly és — Doda Traján.** —

A Mocsary Lajos szeremeséltlen nemzeti-ségi-szébal politikája kisért, az országgyűlési szélsőbal körében. Az az áldatlan és szárnalmas szerep, mit Mocsary nem régen — a szélsőbal felbátorítása mellett — játszott a nemzetiségekkel szemben, most új alakot csábít a szélsőbal vezérei közül. Minő ugyanis a budapesti lapokban megjelentre olvassuk, Eötvös Károly, a szélsőbal ez egyik legnagyobb akciójú vezére, elvállalta a dakoromán táborok Doda Traján védelmét.

A tárgyalás tudvaleg június 14-án lesz itt Aradon és ekkor fog ídőni az esküdtészek a lázó táborok felett.

Nekünk aradiaknak tehát, gyönyörű jelenetre van kilátásunk. Egy felől Doda Traján táborok, másfelől pedig Eötvös Károly, a minduntalan vonydörgő szélsőbal hazaí és vezér fog állani, a ki „a román nép becsületét” fogja megvédeni a Doda Traján szabadságával együtt, hihetőleg a „magyar szarnokság” ellen. Gyönyörű jelenet!

A dologban különben az a legeredetibb, hogy az „Egyetértés” sem lát a dologban semmi megütközni valót s egy másik lap pedig csak annyit jegyz meg, hogy Eötvös Károly ez alkalommal nagysabban nyilatkozatot készült tenni a nemzetiségi kérdésben.

Addig is, a mig ezt a nagysabban nyilatkozatot meghallgatnók, alkalomszerűnek találjuk részleteiben ma ismertetni a perelözményeit, melyek a következők:

Doda Traján a mult év október havában, midőn a karánsebesi kerületben nyert mandátumát vonakodott benyújtani a képviselőközösség levelet intézett választóihoz, Ennek tartalmát a Resiczán megjelenő „Romaenische Revue” után következőkben ismertetjük:

„Szeretett választóm! Midőn engemet kerületetekben újra képviselőnek választva, hatodizben tiszteltetek meg bizalmotokkal, az adott viszonyok közt egyuttal igen komoly és fontos lépésre birtatok, oly lépésre, a mely rendes és egészséges viszonyok közt sem nem szokásos, sem igazolható nem volna, a mely azonban amek egészségtelen viszonyok közt, a melyeket részben a nemzet, részben különösen szeretett nemzetünk leledzik, magasabb erkölcsi kötelesség teljesítésékké tñnt fel előttem. En ugyanis a magyar képviselősházhoz írásbeli nyilatkozatot küldtem, mely szerint tanácskozásaiban részt nem veszek, de képviselői mandatumomról sem mondok le. Tettem e lépést teljes tudatban annak, hogy a törvény ellen passzív ellenzéplést követek el, de tettem e lépést politikai viszonyaink természetellenességének kényserre és magasabb erkölcsi tekintet alatt, a melyeket a becsületes állampolgár nem ignorálhat; meg kellett tennem és értelöltetek, a nemzet és a világ előtt elvállalom a teljes felelősséget. — Midőn nektek célpésméről kötelese jelentést tesztek, egyidejűleg csatomol teljes tartalmában Pékhy Tamás ó nagyméltóságához, a képviselőház elnökéhez intézett levelem német fordítását helyesebb tájékozástok kedvéért Olvasásotok, bíráljátok meg, fontolgassátok meg, tanácskozzatok egymás közt, aztán ítéltetek. En megtettem kötelességemet; most rajtatok a sor, hogy eljárásomat helyesejétek, avagy rosszal-

Játok. Csak két dolgot ajánlok nektek megzivilésül. Az esetben, a melyet kúmben nem is tudok, nem akarok fölteni, hogy eljárásomat nem helyeslitek, már eleve határozottan ki kell jelentenem, hogy gancsotok nem fog engem elintáztatani abbéli tudatomból, hogy híven és becsületesen teljesítek kötelességemet a trón és nemzetem iránt; ti azonban szomorú bizonyosságot tanácsot veletek, hogy még nem érteték el ama nemzet méltó fiainak színtelenségét, a melynek becsületét ma a ti választókerületeknek kell helyt állnia. Ha azonban, a miről szilárdul meg vagyok győződve, helyeslitek lépésemet, akkor gondoljátok meg, hogy a nagy és súlyos küzdelemet kell kiküzdni. Gondoljátok meg, hogy ma nincs szó egy üléstől vagy szavazatról a magyar parlamentben, apró nemzeti vívmányokról, apró helyi vagy politikai engedményekről, nem, mindez ama kritikus helyzetben, a melyben mi vagyunk, nem bir jelentéssel; ma az egész nemzet ügye, sőt múltja, a román nép nemzet becsületét, a román népé, a melynek munkájával és erőszakkal alkotmányozó képményének összes állásából kiszorítva, utolsó politikai menekülőhelyét a ti kerületekben találta. De gondoljátok meg együtt, hogy épen ez: politikai ellenfeleink mindent elfognak követni, hogy becsületük az erősségből is kiszorítsanak. Legyetek rá elkészítve, hogy az elleni harcok kezdetében még kevésbé lesznek válogatások, mint eddig voltak. Ezért tehát emberejétek meg magatokat, ne engedjétek megatokat hamis becsületek által félvezettetni, sem fenyegetések által félrevezettetni, sem megvesztegetések által elcsábítottatni. Legyetek férfiak és ismételten ne feledjétek el, hogy ti vagyotok ma hivatalos a nemzet becsületét és méltóságát megvédendő. Ezzel szívből üdvözöltem megválasztott képviselőteket. Karancsban, 1887. okt. 14. Doda Traján.

E level képezi alapját Csiky László karancsbeszi kir. ügyész következő felszólalásának, a melyet a karancsbeszi törvényszékhez, mint sajtóbírásközhöz intézett:

"Doda Traján karancsbeszi lakos és a karancsbeszi kerületben megválasztott, de köztudomásúlag még nem igazolt képviselő 1887. okt. 14-én kelteve az eredetiben csatolt és hiteles fordítással ellátott nyilatkozványt becsütotta ki választóihoz és osztotta szét több példányban a vidék lakossága körében, hasonlóan celekvedve a képviselőház elnökehez intézett levelével is. A nyilatkozomány egész tartamában általában hazafiatlan hangján kívül határozatlan a magyar nemzet elleni gyűlölet szítására irányul, különösen ama részében, a hol hangoztatja, hogy a román nép mesterkedés és erőszak fondorlatai következtében zártot ki az alkotmányos küzdelem minden egyes pozíciójából. hogy „nagy és farszót harczára készülünk” és „ma már nem a mi helyi és szövazatról van szó, hanem a nemzet egész nemzeti becsületét van kockázra téve”, — kétség-telenül oly vádakkal illeti a magyar nemzetet, melyek alkalmasak arra, hogy a román nép körében a magyar nemzet elleni gyűlöletet ébresszenek. Nyilatkozványának eme tételei, a most említett oknál fogva a btk. 172. § 2. bekezdésében meghatározott nemzetiség elleni gyűlöletre való igazolást a s. vétségének tényálladékát alkotják. Ezek alapján tekintettel arra, hogy Doda Traján emle nyilatkozványát ezen kir. törvényszék területén terjesztette, ellene a btk. 172. § 2. bekezdésében meghatározott igazolási vétség miatt emelek vádat és kérem nevezetnek az itt érvényben levő 1862. december 17-én kelt sajtótörvény alapján leendő felelősségre vonását."

előzékenységgel is élt, hogy háziorvosát is nevével küldte, hogy egy percze se legyen az elhagyatva!

— Mos, és viszajött már Lányiné?

— Igen! — és a délivel meg csakugyan jött neki, mekora örökösök fogja megajándékozni férjét, a ki eddig hiábán várta azt az örömet, a most megemlékszik elragadtatva lenni! Flóra elpirult. Bosszantottak, sőtértették őt az olyan beszédek, de inkább elültre, mint azt, hogy saját családi életének szentélyébe engedjen hatolni egy méltatlan egyént.

— Flóracská elpirul? Persze az ilyen példák, boldog és szerény emberek.

— Még mi újság? szakítja félbe szarazan a furcsán mosolygó asszonyt, a ki siet folytatni.

— A kis Magyornyé meg tudja mit csinál?

— Magyornyé? Kérdi Flóra meglepetve: őt feddhetetlen nőnek ismerem — és szereti férjét!

— Epen az a baj! — mert férje többször van a szomszédban, mint otthon, tudja a szép Lillánál... a ő most özíznyaszonnyokkal jósoltat magának... és varázslatokkal készíti férjének, amik hűségét vissza fogják szerezni, s azt állandóvá tenni.

— Otába hazugságok — kérem, kimélje meg a tisztességes nőket, a csak olyanokról platyázzon, akik én is elítélek.

— Ezzel nem szorított nagyon szűk határokat közöledés, mert maga nagyon keveseket mélt becsületes!... De folytatom, és beszél, hadart, nem kimélve senkimet becsületét, amit olyan hamar odobathat lába alá annak a szörnyetegnék, amelynek neve „a s t m o n d j á k”, a mely kiméltlenül tapos össze a sárban mindent, a mi utjába akad.

Flóra egy szóval sem szakította őt félbe. Ondorral töltötte őt a nő erkölcs-telen története, melyekben az volt a legveszélyesebb, hogy valóságos alapultak s önmegtartózással hallgatta, nehogy ellenség gévé téven, saját magát adja kezébe.

— Imeri ön Sziklay Imrét úgy-e?

— Sziklay Imrét? Férjem legjobb barátja, akit fereim után legjobban tisztellek és becsülök a világon!

— És meggyőződött már arról, hogy az az ember meg is érdemli ezt?

— Oh igen és véleményemben nem fog semmiféle platyka megintárodani.

— Hát akkor hallgatók... nem akarom őt beszélni, hogy legjobban barátjáról rosszat beszéljek.

Hangjában, olyan mély, olyan rosz-akarát csejente, hogy Flóra önkénytelenül összeresztett.

— Csak mondja kérem, mindenesetre jobb, ha tudom, mit beszélnek felőle.

— Minden ember tévedhet... és megtévedhet!

— És az ilyen tévedéseket meg is lehet bocsátani? — mit gondol Flóra?

— ... ha hasonló helyzetben volna.

Mintha kigyó csipte volna meg Orsovayné. Elisápadt és rémtelen tekintet felé, Sersend fókázogott.

— De eddesem ne érzékenykedjék, mindenki tudja ép oly jól, mint én és magoska hogy az lehetetlen s csak azért voltam ilyen megmondatlanul győngyűdés, hogy véleményemet halljam egy férj hűtlensége felől, kit neje imád, s a ki azt mindaddig teljes mértékben viszonozni látzott... tehát mit tenné ön?

— Megölném őt és magamat is, soha sem térnem, hogy mulassanak boldogtalanságomon s becsünyezésk nevesem.

— Oh ön nagyon szigorú, asszonyom neve így is meg lenne hurcolva, de Sziklayné nem így fogta fel a dolgot, ő egyszerűen kárpótolta magát.

— Gyálázatos rágalom, ne is folytassa és Sziklay? ki az a nő, a ki képes lett volna szerelmétől elintárodani.

(Folyt. köv.)

galántai járásban a drótfereg is pusztít. A Duna jobb partján az őszi vetések általában az utóbbi időjárás folytán lassan bokrosodnak, de azért szépek, ade zöld színek, helyenkint a fereg pusztítja; az őszi rozsa helyével-közéleg megritkult, az őszi árpa Féjvármegyében néhol kipállott. A Duna-Tisza közén a buza, rozsa és árpa Bacs-Bodrog megyében általában jól áll, néhol a drótfereg pusztítása következtében fel-los; Csongrádmegyében a hűvös és szeles időjárás miatt helyenkint: sarga és ritka, általában azonban kielégítőnek mondható; Jász-Nagykun-Szolnok és Krassó-Szörény vármegyékben szépek és ártóllek ugyan, de a szaraz és szeles idő miatt lassan fejlődnek, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyében a fagy és fereg által károsított vetések kiszáradtak s kapás növényekkel pótoltatnak; a buza és árpa szépen fejlődik; a solti közép-járásban a rozsa ritka, melyre az eső nagyon kívánatos volna; a dohány palánták állása középszerű; a repce jól, sőt már virágzik. A Tisza jobb partján az őszi vetések a folytonos hideg szelek miatt nem gyarapodnak, de ritkulnak, minek következtében több helyen kiszáradtak és a területet tavasszal vetették be. A Tisza balpartján a rozsa igen gyérén áll, különösen Szatmár-, Máramaros- és Bihar-megyékben, mely vidékek némely részeiben a vetéseket kiszáradtatta s talajba zabot és árpát vetettek; a buzávetések kielégítők, szépen bokrosodnak, de a folyton tartó szaraz hideg idő hatására következtében itt-ott fejlődésükben visszamaradnak. Különösen Szatmár és Bihar-megyékben a repce Szatmár vármegyében jól áll, Hajdumegyében azonban gyenge. A Tisza-Maros szögén a buza Temesvármegyében kissé ritka, helyenkint azonban jól megnőtt. Aradvármegyében a sok nedvesség folytán kipállott. Torontál-vármegyében a hideg időjárás nagyon visszatarthatja, a rozsa Aradvármegyében sok helyen kiviszott, Temesvármegyében nagyon megritkult, egy része ki is száradt; őszi árpa és búkkönyv elég szép; Torontál vármegyében, a hol a repce már szépen virágzik, Kubinál a víz a töltést áztatáknán, Kubin, Plostin, Brestovics és Hamolicez határában lévő vetéseket eibortotta. Az erdélyi megyékben a mult heti hideg esőzések miatt az őszi vetések itt-ott megritkultak, általában azonban igen jóknak mondhatók, hűvös és szaraz bokrosodnak. Fogaras, Kis-Küküllő, Torda-Aranyos és Udvarhelyvármegyékben a buzákat helyenkint tuluják és a korai megdőléstől féltethetők. Maros-Torda vármegyében helyenkint gazosak, a tavasszi vizálattól is szenvedtek; a rozsa Szolnok-Doboka vármegye egy részében ritka.

Tavaszi vetések: A Duna balpartján még nem sok kelt ki, az előbb vetettek kielégítők, a későbbiek csak most csatálnak. A Duna jobbpartján itt-ott az utóbbi szárazságot szenvedték, a korán vetettek szépen kelnek. A Duna-Tisza közén a korábban vetett rozsa, árpa és zabvetések Bacs-Bodrog, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Krassó-Szörény és helyenkint Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegyékben szép egyenletesen keltek. Csongrád és Pest-Pilis-Solt-Kiskun-megyeye egy részében a szaraz és szeles idő miatt rosszul keltek; muhar és köles kikelték, de az eső hiánya miatt lassan fejlődnek. A Tisza jobbpartján az árpa és zab a kisebb birtokoknál már elvetették, ugyanazon korábban vetett tavasszi árpa, repce, leg-több helyen azonban még most vetteknek. A Tisza balpartján a tavasszi kalászosok legnagyobb része már elvetették, Szilagy, Szatmár és Bihar vármegyékben elég jól keltek; a legtöbb helyen azonban a hideg és szaraz időjárás következtében hiányosan vagy épen nem keltek ki, ugyanezen ok miatt Hajdumegyében a dohány palánták is nehezen fejlődnek. A Tisza-Maros szögén, az árpa-zabvetések mindentütt szépen és egyenletesen keltek, egy jó meleg esőre volna szilkság, hogy továbbra is jól fejlődjenek. Temesvármegyében már a repa, búkkönyv és lóhere is kél. Az erdélyi vármegyékben a tavasszi vetése nagyobbrára még most is folyamatosan van, mert a mult heti esőzések annak befejezését gátolták; a korán vetett tavasszi buza, árpa, zab és búkkönyv szépen és egyenletesen kelt a utóbb beállott meleg időjárás kedvezőleg hat fejlődésükre.

Gazdasági munkálatok: A Duna balpartján árpa, zab és búkkönyv nagy része elvetették, repa- és burgonya ültetés folyamatosan, elvételre tengerit is vetnek. A Duna jobbpartján tengeri, burgonya és repa ültetés, valamint a mestereségek takarmányfélék vetése folyamatosan van. A Duna-Tisza közén a kalászosok vetése a vízzel borított területek kivételével befejeztették, a kapásnövények vetése és ültetése alá s szántás és vetés járásban foly. A Tisza jobbpartján a szántás és vetés mindentütt folyamatosan van, helyenkint azonban a talaj vízenyisége miatt elköstek; a burgonya, tengeri vetése és a szőlő körüli munkálatok folynak. A Tisza balpartján a még hátralévő szántás és vetés igen nehezen eszközölhető, miután a föld nagyon kiszáradt, kemény, a tengeri vetés általában megkezdődött, a szőlő munka folyamatosan van. — Békés-megyében pedig a buza ültetése is kezdetét vette. A Tisza-Maros szögén mindentütt a tengeri vetésével vannak elfoglalva. Az erdélyi részekben a repa és tengeri vetés alá a szántás általában folyamatosan van, ugyanazon a kert munkák, valamint a burgonya-ültetés, szőlő-karózás, kötözés és trágyahordás is; a szőlőkapálást azonban a talaj nedvessége miatt még nem lehetett megkezdeni.

Legelő és takarmány: A Duna balpartján a legelő és rét földülmi kezd, az apróbb jóság már a legelőre jár. A Duna jobb partján a legelő fejlődésükben hátra maradtak, alig földülnek, helyenkint még mindig víz alatt vannak, takarmány és szalmahiány általános. A Duna-Tisza közén Csongrád és Pest-Pilis-Solt-Kiskun-megyék kivételével a legelő kielégítő. A Tisza jobb partján a legelő és rét még a késő tépet nyújt a jóságoknak. A Tisza balpartján a takarmány drága, a melyből különben

nagyon kevés van; a legelőkre, ugyanazon a természetes és mestereségek kaszálókra is esőre volna szükség; Ugo-csamegyében, hol a takarmány egyszerűen teljesen elfogyott, a háziállatok a legelőkon táplálkoznak. A Tisza-Maros szögén a legelő Arad, Csánád és Temesvármegyékben eléggé jók, a jóság már kint táplálkozik; Torontál-megyében sok legelő víz alatt áll, takarmány mindentütt igen szűk van, sőt néhol már teljesen hiányzik is. Az erdélyi vármegyékben a rétek és legelők a jól ázott talajon igen szépen fejlődnek, ugyanazon a lucernasok és lóherek is, melyeket már rövid idő mulva kaszálni lehet; takarmány és szalma mindentütt fogytán van.

Hivatalos piaci árak Aradon.

— Aprilis 27. —

Gabonamennyek: tiszta buza legnehezebb 6 frt 50 kr, közép 6 frt 40, kétszeres legnehezebb 6 frt — kr, közép 5 frt 80 kr, rozsa legnehezebb 5 frt 10 kr, közép 5 frt — kr, árpa legnehezebb 5 frt — kr, közép 4 frt 80 kr, zab legnehezebb 5 frt 15 kr, közép 5 frt 10 kr, retek-repce legnehezebb legnehezebb — frt — kr, új kukorica 5 frt 50 kr minkint.

Liszt: legfinomabb 0-ás 17 frt — kr, legfinomabb 15 frt 50 kr, zsemlye 14 frt — kr, fehér kenyér 13 frt — kr, fekete kenyér 9 frt 50 kr, rozs 11 frt 50 kr, tengeri — frt — kr minkint. Dara tiszta búzából 17 frt — kr. Arpakása 15 frt 50 kr minkint.

Hüvelyesek: borsó 24 frt — kr, bab 8 frt 50 kr, lencse 26 frt — kr, köleskása 11 frt 50 kr, burgonya 4 frt 20 kr méter mázsáknak.

4. Szalma: 1. kötött legjobb 4 frt 50 kr, középszerű 4 frt 20 kr, kötetlen: legjobb 4 frt 20 kr, középszerű 4 frt — kr egy mázsára.

5. Kötött vagy agyi szalma: legjobb 2 frt 20 kr, középszerű 2 frt — kr egy méter mázsára.

6. Takarmányszalma: legjobb 2 frt 20 kr, középszerű 2 frt — kr, egy méter mázsára.

7. Alomszalma: legjobb 1 frt 20 kr, középszerű — frt — kr, egy mázsára.

8. Fa: búk 3 frt — kr, cser 3 frt szilfa 3 frt — kr, fenyő 1 frt 80 kr egy kömbe.

9. Hus: marha 52 kr, borjú 70 kr, disznó 56 juh kr; daruzsír 70 kr, szalonna 70 kr vaj 1 frt 20 olvasztott vaj frt. egy kiló.

10. Vegyesek: Borszesz 20 kr, tej 12 kr, fehér ó bor kr, fehér új bor 40 kr, vörös ó bor, 60 kr, vörös új bor 40 kr, ezet kr, pálinka (szilva) kr, sör 28 kr. egy liter.

11. Zöldes: Kel (Kohl) 14 kr, kalarabé (Kholerabi) 12 kr, veres vagy ezeklára 10 kr, sárga vagy mürökára 12 kr, vereshagyma 10 kr, fokhagyma 18 celler 16 kr, petrezselyem 12 kr, pastinák 12 kr, leveles-zöldes (Suppengrünes) 12kr, tojás darabja 3 kr, bors 1 frt 40 kr, paprika 1 frt 60 kr, kilogrammonként, paradicsom — kr, saláta kr. 100 ugorka — kr.

Vegyes közlemények.

A budapesti értéktőzsde: Budapest, apr. 26. (A „Magyar Mercur” heti tudósítása az „Aradi Közlöny” számára.) A hét előjén még aggodalommal leste a tőzsde a charlottenburgi híreket; és tényleg a jelentések rendkívül szomorúak is voltak; a remény, hogy a fenklit szellemül uralkodó élethen marad, mindinkább csökkent. Azóta azonban kedvezőbb jelentések érkeznek és ezzel visszatért a tőzsde bizalma is, annál is inkább, mert a pénzügyi viszonyok felette kedvezőek. Pénz rendkívül bőven van, és nagyon olcsó, úgy hogy első rendt helyi bankváltó 27. százalek kamat mellett könnyen helyezhető el, de egyéb kereskedelmi váltókra is szívesen adnak a hivatalos kamatlában alul, legfeljebb 8 és fél százalékon pénzt. Ha ehhez még hozzávesszük a már megkötött és az alku alatt lévő pénzügyi műveletek, melyek a tőzsdének elég anyagot szolgáltatnak, könnyen érthető a kedvező helyzet, melynek az értékpapirpiac, jelenleg örüvnd. — Azonban a pénzügyi műveletek hatása alatt keletkezett szilárság és emelkedés bizalmatlanságot is kelthet, mert arra a gyaruara enged következtetni, hogy a mostani emelkedés mintegy incozenirozva van az óriási mennyiségű kölcsöntkövetények könnyebb elhelyezhetése végett. Jár a d é k o k b a n v o l t legelőnkben a mozgalom, de csak a legújabb árnyalg a javulás, mert a Rothschild-csoport a magyar kormánytól most átvett 20 milliónyi arany-járadékot kisebb sietve iparkodik eladni, a mi nem igen alkalmas most arra, hogy a jövőbe vetett bizalmat növelje. Egyéb b e f e k e t e s i értekekben jobb a hangulat és itt legközelebb egy új papírral fog gazdagodni a piac, mert az északmagyarországi vasutak hadászati szükségese, kibővítése céljából 17.2 millió firtnyi új 4 és fél százalékos arany elsőbbségi kölcsönt kötött meg a kormány a bécsi Unien-bankkal. — B a n k r e s z v é n y e k közül a két hitelrészenyben van nagyobb üzlet emelkedő árak mellett, de az ugynevezett középbankok is javultak. Közlekedési vállalatok részvényeiben még mindig élénk az üzlekedési mozgalom. — Iparvállalati értékek közül egyesek több figyelemben részesülnek és emelkedő áron kóttatnak. Sorsjegyek szilárdak, az utóbbi időben a szerb sorsjegyekben van igen élénk üzlet folyamatosan emelkedő árak mellett. — Valuták és áruváltók ingadozóok. Értékpapir birtokosoknál nélkülözhetetlen a „Magyar Mercur” című hiteles sorsolási értesítő és közgazdasági szakiap, melynek előfizetési ára felértékeltek csak 1 firt. Mutatvány-munkát kívánatra szívesen küld a kiadóváltal: Budapest, Hatvani uca. 17. sz.

Németalföldi osztrák-magyar vasuti kötelék. (Díjazási pólékok életbeléptetése.) F. évi május 1. ével a fenti kötelék díjazásba 2. részének 2. és 4. füzetéhez a 2. pótlék lép életbe, mely a díjazási határozományok megváltoztatását Budapest-

ű fővámház állomásoknak a 4 kivételése díjazása (Bresen visszatérő használt seakok)-aló felvételét, néhny sajtóhibahelyesbítést, a első pótlék kiegyesbítését s a halolajra (Thron) vonatkozó kikötött kivételek d i j a z a b a s k i b ő v i t é s é t tartalmazza. Amennyiben pótlékok életbe léptetése folytán egyes viszonylatokra díjtelomeles állana be, a jelenlegi díjtételek f. évi június hó 11-ig érvényben maradnak. Pótlékok a magyar kir. államvasutak díjazásba elúratisai osztályában, valamint a többi részes vasutaknál kaphatók. Budapest, 1888. április 26. A m. kir. államvasutak igazgatósága, egyzersmind a részles vasutak nevében is.

— Szesz-üzlet. —
 (Aprilis 27.)
 (B.) Készaru nagyban 25.50, kicsinyben 26.—, hordó nélkül per 100 liter.
 — Budapesti gabnátőzsde. —
 (Aprilis 27.)
 Kinlát és vételköz gyenge, 9000 mm. jött forgalomba és változatlan áron adatott el. Zab észre 5.39—5.41, buza észre 7.44—7.45, káposzta-repce 10.37—10.50, kukorica magja május—júniusra 6.32—6.34, kukorica július—augusztusra 6.29—6.30.

Hivatalos árfolyam.

a budapesti áru- és érték tőzsdén 1888. évi
 április hó 27-én.

Magyar aranyjáradék 4 sz. 97.3
 Magyar papírjáradék 5. 83.2
 Magyar vasuti kölcsön 150.25
 magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib. . . 92.50
 magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib. . 126.50
 magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib. . 112.50
 magyar földterhermentési kötvény 104.50
 magyar földterhermentési kötv. záradék . . 104.—
 Temes-bánáti földterhermentési kötv. szár. . 104.—
 Erdélyi földterhermentési kötvény 103.50
 Magyar szőlőborsmalvásztási kötvény 91.50
 Magyar nyeremény-sorsjegy-közlésn . . . 121.50
 Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy . . . 124.75
 Osztrák járadék papírban 79 —
 Osztrák járadék esztiben 80.50
 Osztrák járadék aranyban 110.20
 1860-iki osztrák államsorsjegy 183.58
 Osztrák-magyar bankrészesvény 870.—
 Magyar hitelbankrészesvény 274.—
 Osztrák hitelintézeti részesvény 273.80
 Cs. és kir. arany 5.94
 20 frankos arany (Napoleon'sor) 10.02
 Német bírodalmi märke 62.25
 London 128.90
 20 markos arany 12.48

IDEGENEK NEVSORA.

(Aprilis 27.)
 Fehérkerekst-szálló Ringelbaum Gyula, birtokos, Gyulamező, Hegedűs József, birtokos, Nagyvárad, Graf Toroczkay M. birtokos, Hunyad, Vidovszky Jánosné, Budapest, Török Aurél, tanár, Budapest, Greiz A., Ulthokmann J., kereskedők, Bécs, Hoiser Miksa, Dittichstein J., kereskedők, Budapest.
 Néder-szálló, Feigl Adolf, tisztartó, Szatlna, Stark Adolf, kereskedő, Neuhof, Jakab Márton, kereskedő, Bécl.

PÁLMA ILKA asszony

a budapesti népszínház operette-prímadonnája — első vendégjátéka.

Magyar Színeszt. Aradvárosi színház
 Folyó az. 203
 Szombat, 1888. április 28-án:
 Felelőt helyárakkal:
NAP és HOLD.
 Operette 3 felvonásban.
 SZEMÉLYEK.
 Píorostas de Calabasas herceg, Solymosy Elek
 Portugalia első minisztere,
 Don Braseiro de Tras os Montes,
 Elvas tartomány kormányzója Kiss Mihály
 Miguel, házúgy Zsomboly Elemér
 Don Degomez, Tollagi Adolf
 Manola, Miguel kedvese PÁLMA ILKA
 Beatriz, Braseiro neje Frank Boriska

Kezdet 7 és fél órakor.
 Holnap, vasárnap, két előadás.
 Délután háromnegyed 6 órakor, fél-helyárakkal, új szereposztással:
Pünkösöd Florenczben.
 Operette 3 felvonásban.
 Esti 7 és fél órakor:
Pálmay Ilka asszony
 a budapesti népszínház operette-prímadonnája — második vendégjátékál. felelőt helyárakkal;
A nebánsvirág.
 Operette 3 felvonásban.
 Közlekedés.

	Arad	Aradra
Csabai vegyesvonal . . regg.	6.20	este 7.—
Budapesti személyvonal . d. u.	12.31	regg. 5.45
" este	9.10	d. u. 4.10
Erdélyi vegyesvonal . . d. u.	4.37	d. u. 3.42
" regg.	8.00	"
" este	8.17	"
Borosbeszi vonat . . . regg.	6.38	este 8.38
" d. u.	4.42	este 8.15
Szegedi személyvonal . regg.	4.38	regg. 8.55
" d. u.	2.56	d. u. 7.50

Felelős szerkesztő:
HINDY ÁRPÁD.

